

КАНСЬКА

Анастасія Андріївна
dobraaaya@gmail.com

УДК 338.121

ЕТАПИ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ПІДПРИЄМСТВА

REALIZATION STEPS OF THE ENTERPRISE'S INVESTMENT PROJECT

студент, Київський
національний університет
технологій та дизайну

У статті узагальнені та систематизовані наукові підходи до економічної сутності категорії інвестицій, досліджені сучасні умови реалізації інвестиційної діяльності в Україні, проаналізовані ринкові підходи та методи оцінки ефективності інвестицій.

В статті проведено аналіз, систематизацію і обобщення теоретико-методологічних підходів до визначення економічної сутності категорії інвестицій, уточнена класифікація інвестицій.

The article deals with the fundamentals of investment directions in an industrial enterprise. The theory and practice of using investment resources are generalized to improve industrial and economic activities in industrial enterprises. The rating features of investments are determined and classified, adjusted and classified, sources of financing of investment activity of the enterprises. Typical and foreign methods, packages of programs for evaluating the effectiveness of investment projects are considered.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційні ресурси, класифікація інвестицій, виробничо-господарська діяльність підприємств

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционные ресурсы, классификация инвестиций, производственно-хозяйственная деятельность предприятий

Keywords: investment, investment resources, classification of investments, activity

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Останнім часом в Україні багато уваги приділяється інвестиційним процесам, без яких неможливо досягти помітних успіхів у розвитку економіки країни. В умовах трансформації соціально-економічних відносин, що переживає Україна сьогодні, інвестиційні можливості дещо зменшилися, що пов'язано, насамперед, зі зменшенням можливостей бюджету. Підприємства, зокрема машинобудівної галузі, сподіваються на іноземні інвестиції, але цей процес поки що гальмується складною податковою системою, нестабільністю політичних процесів. Тому розподіл коштів усередині підприємства, тобто фінансування підприємницької діяльності за рахунок власних коштів, стає все актуальнішим для підприємств України. Існуючий механізм інвестиційної діяльності поки ще неповний і не має достатньої методологічної основи. На сучасному рівні не зовсім відпрацьовані такі напрямки, як механізм формування ресурсів і джерел інвестування на підприємстві, механізм визначення пріоритетності вкладення коштів та ін.

Аналіз останніх публікацій і досліджень

Теоретичні концепції різноманітних напрямків інвестиційної діяльності й практичних рекомендацій знайшли своє відбиття в роботах вітчизняних і зарубіжних вчених. Розробкою загальнотеоретичних аспектів інвестиційної діяльності займалися такі зарубіжні вчені-економісти, як Г. Бірман, В. Беренс, Х. Вісемо, Ш. Дукер, Л. Крушвіц, К. Рейлі, С. Шмідт та інші.

Значний внесок у дослідження методології та практики інвестиційних рішень зробили такі відомі вітчизняні та російські науковці, як С.І. Абрамов, І.А. Бланк, А.Ф. Гойко, В.М. Гриньова, Д.А. Ендовицький, А.Г. Загородній, О.Б. Ідрісов, М.І. Ларка, П.А. Орлов, П.Г. Перерва, А.А. Пересада, В.В. Ковальов, І.П. Колот, Ю.Я. Кроль, Я.Д. Крупка, В.Г. Федоренко, В.М. Хобта, Д.М. Черваньов, З.Є. Шершньова, А.І. Яковлев, О.М. Ястремська та ін.

МЕТОЮ СТАТТІ полягає у систематизації й узагальненні накопичених знань щодо сутності здійснення інвестиційного проекту підприємства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Інвестиційна діяльність – це процес організації інвестування в реально існуючих у країні умовах господарювання. Термін “інвестування” має більш теоретичне значення, визначаючи модель поведінки інвестора щодо нагромадження свого капіталу. Інвестиційна діяльність представляє інвестиційний процес в реальних умовах, з акцентом на організаційні засади його реалізації та управління цим процесом. Як правило, інвестиційна діяльність розглядається стосовно конкретного інвестиційного проекту та підприємства, що здійснює інвестиційний процес. Інвестиційна діяльність підприємства підлегла довгостроковим цілям його розвитку і тому повинна здійснюватися відповідно до розробленої інвестиційної політики. Інвестиційна діяльність за ознакою типу інвестора розподіляється на:

- інвестування недержавними юридичними особами;
- інвестування фізичними особами;
- державне інвестування, яке здійснюється органами влади всіх рівнів за рахунок коштів бюджетів, позабюджетних фондів або позик, займів;
- інвестування державними підприємствами та установами за рахунок власних і позичених коштів;
- іноземне інвестування, яке здійснюється іноземними фізичними та юридичними особами.

Суб'єктами інвестиційної діяльності є всі юридичні, фізичні особи, державні та недержавні установи, органи влади України та інших країн, які беруть участь у реалізації інвестиційного проекту. Головним суб'єктом інвестиційної діяльності є інвестор, який вкладає власні, позичені або залучені кошти в об'єкти інвестування, приймає рішення щодо форм і способів їх використання, несе повну майнову та фінансову відповідальність за результати використання інвестованих коштів. Учасниками інвестиційної діяльності є фізичні та юридичні особи України та інших держав, які забезпечують реалізацію інвестицій на основі відповідних договірних умов з інвестором і між собою. Вони можуть бути постачальниками обладнання, сировини й матеріалів, споживачами продукції проекту, позичальниками, посередниками тощо. Об'єктом інвестиційної діяльності можуть бути фінансові, матеріальні та нематеріальні активи, у які трансформується інвестований капітал і які забезпечують зростання його вартості. Окрема форма інвестування – інноваційна діяльність, яка передбачає проведення і впровадження науково-технічних розробок в ході реалізації інвестиційного проекту або використання в проекті досягнутих результатів наукових і проектно-конструкторських досліджень, тобто:

- наукові дослідження;
- проектно-конструкторські розробки;
- випуск принципово нових видів техніки і технологій;
- випуск принципово нових видів продукції;
- використання нових технологій.

Інвестиційний ринок має свою інфраструктуру, яка забезпечує послуги учасникам ринку, продавцям і покупцям інвестиційних інструментів. Інвестиційний комплекс – це сукупність підприємств, організацій, установ, які своєю діяльністю забезпечують інтереси учасників інвестиційної діяльності. До інвестиційного комплексу входять:

- регулювальні органи державного управління;
- проектні установи (інститути, дослідницькі центри, проектні бюро);
- банківська система;
- фінансові посередники (інвестиційні банки, компанії, фонди);
- галузі інвестиційного напрямку: будівельна, машинобудування;
- біржі та спеціальні торговельні системи, організації, що забезпечують інфраструктуру фондового ринку.

У інвестиційній діяльності можна виокремити три достатньо різні за характером періоди:

- підготовка до інвестування (розробка стратегії, оцінка ринків, вибір проектів, проектні роботи, орга-

нізація фінансування, стадії погодження, планування та матеріально-технічне забезпечення початку робіт).

- реалізація інвестиційного проекту (трансформація капіталу в активи проекту, оформлення прав власності інвестора, підготовка об'єкта до експлуатації, набір і підготовка персоналу, організація управління проектом).

- експлуатація активів проекту, отримання поточного прибутку, забезпечення окупності інвестицій, подальша робота об'єкта.

При фінансовому інвестуванні про період окупності можна говорити тоді, коли інвестор отримує регулярні поточні доходи від цінних паперів. Якщо інвестор отримує дохід перепродажем цінних паперів, окупність відбувається одночасно з отриманням чистого приросту капіталу на різниці цін придбання і продажу цінних паперів. Процес управління інвестиційною діяльністю визначається терміном інвестиційного менеджменту. У макроекономічному аспекті інвестиційна діяльність є процесом закладання майбутнього економіки країни. Чим більші обсяги інвестицій у поточному році, тим більший може бути обсяг валового внутрішнього продукту країни в майбутньому періоді. Основною метою інвестиційної діяльності є забезпечення реалізації найбільш ефективних форм вкладення капіталу, спрямованих на розширення економічного потенціалу підприємства. Із врахуванням цієї мети формується зміст інвестиційної політики підприємства. Інвестиційна політика являє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає у виборі і реалізації найбільш ефективних форм реальних і фінансових інвестицій з метою забезпечення високих темпів його розвитку і розширення економічного потенціалу господарської діяльності.

Розробка інвестиційної політики підприємства охоплює наступні основні етапи:

1. Формування окремих напрямків інвестиційної діяльності підприємства.
2. Дослідження й урахування умов зовнішнього інвестиційного середовища.
3. Пошук об'єктів інвестування й оцінка їх відповідності напрямкам інвестиційної діяльності.
4. Забезпечення високої ефективності інвестицій.
5. Забезпечення мінімізації рівня ризиків, зв'язаних з інвестиційною діяльністю.
6. Забезпечення ліквідності інвестицій.
7. Визначення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів та оптимізація їх структури.
8. Формування й оцінка інвестиційного портфеля підприємства.
9. Забезпечення шляхів прискорення реалізації інвестиційних програм.

У процесі реалізації інвестиційної політики підприємства прогнозується загальна потреба в інвестиційних ресурсах, необхідних для здійснення інвестиційної діяльності в передбачених обсягах (по окремих етапах її здійснення); визначається можливість формування цих ресурсів за рахунок власних фінансових джерел; виходячи із ситуації на ринку капіталу (чи на ринку грошей) визначається доцільність залучення для інвестиційної діяльності позикових фінансових засобів. На прикінцевому етапі забезпечується раціональне співвідношення власних і позикових джерел

фінансування по окремих проектах і в цілому по інвестиційній програмі з метою запобігання зниження фінансової стійкості і платоспроможності підприємства в майбутньому періоді.

Список використаних джерел

1. Багров В.П. Економічний аналіз: Навчальний посібник / В.П. Багров, І.В. Багорова; Дніпропетровська державна фінансова академія. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 156 с.
2. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навчальний посібник / Т.Д. Костенко, В.С. Рижиков та ін.; М-во освіти і науки України, ДДМА. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 398 с.
3. Кіндрацька Г. Економічний аналіз: теорія і практика: Підручник / Г. Кіндрацька, М. Білик, А. Загородній; ред. А.Г. Загородній. – Львів: Магнолія плюс, 2016. – 426 с.
4. Кислиця О. Економічний аналіз: Курс лекцій / О. Кислиця, І. Мягких; Європейський університет. – К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2015. – 170 с.
5. Ковальчук М. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: Підручник/ М. Ковальчук; М-во освіти і науки України, КНЕУ. – К.: КНЕУ, 2015. – 390 с.
6. Кожанова Є. Економічний аналіз: Навчальний посібник / Є. Кожанова, І. Отенко; М-во освіти і науки України, Харківський нац. екон. ун-т. – 2-е вид., допрац. і доп.. – Харків: ВД "ІНЖЕК", 2016 – 340 с.
7. Нестеренко Ж.К. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: Навчальний посібник / Ж.К. Нестеренко, А.В. Череп; М-во освіти і науки України, ЗНТУ. – К.: Центр навчальної літератури, 2016 - 122 с.
8. Савицька Г. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник / Г. Савицька. – К.: Знання, 2014. – 653 с.
9. Череп А. Економічний аналіз: Навчальний посібник / А. Череп; М-во освіти і науки України, ЗНТУ. – К.: Кондор, 2015. – 159 с.